

MEDIATIPS VOOR THUIS

Lezen, kijken, luisteren, spelen en doen tijdens de Week van de mediawijsheid (en daarna)

Kinderen van nu groeien op in een wereld vol media. Hoewel je officieel pas vanaf 13 jaar gebruik mag maken van online platforms als Instagram en TikTok, zijn veel kinderen op de basisschool al online actief op social media. Het is belangrijk om hierover te praten met kinderen. Maar, hoe begin je zo'n gesprek?

Om je op weg te helpen hebben we verschillende media bij elkaar gezocht voor kinderen van 9 - 12 jaar. De verhalen (online en offline) geven je inzicht in de wereld van likes en cancel. De verhalen zijn stuk voor stuk een aanrader om te lezen, kijken, luisteren of te spelen én een mooie aanleiding voor een gesprek. Kijk wat er bij je kind past en gebruik verschillende soorten media om het ijs te breken en snel tot de kern te komen. Van praten over wat je ziet of hoort, naar praten over wat je zelf doet...

Klaar om samen de wereld van likes en cancel te verkennen?

Veel succes en plezier met het (voor-)lezen, kijken, luisteren, spelen en doen!

Tip

Heeft jouw kind al een gratis lidmaatschap bij de bibliotheek?

Als lid van de bibliotheek kun je met je lidmaatschapsnummer ook gratis inloggen bij de onlinebibliotheek.nl.

Daar vind je e-books en luisterboeken.

LEZEN

Social media hebben een enorme vlucht genomen. Media kanalen waarmee we in contact komen met elkaar, maar ook verschillende manieren om zichtbaar te zijn en online te delen wat je doet. Duik samen in de wereld van vloggers, TikTok en social media met de volgende boeken.

Het geheim van de YouTube-ster (Myron van der Velden)

Vanaf ca. 8 jaar

Zijn de kinderen helemaal gek van een vlogger? Duik samen in het verhaal van Flo. Ze is het zusje van een beroemde vlogger. Dat klinkt fantastisch, maar alles draait om haar zus. Flo baalt ervan, maar dan ontdekt ze iets...

De TikTok Challenge (Annet Jacobs)

Vanaf ca. 10 jaar

Nova mag van haar moeder niet op TikTok. Jammer. Vooral als haar hele klas, inclusief meester Jaap, meedoet aan een grote TikTok-wedstrijd vol nieuwe challenges. Met Nova's hulp maken ze de ene na de andere geweldige TikTok. Nova doet ook mee, maar stiekem. Zolang niemand weet dat zij DaXtotheMaX is, is er geen probleem. Toch...?

De TikTok Hack (Annet Jacobs)

Vanaf ca. 9 jaar

Yin wil beroemd worden. Of acrobaat. Op TikTok lijkt dat allebei mogelijk: haar acrodansjes krijgen steeds meer likes! Met dank aan Nova, haar beste vriendin, die stiekem en als een echte pro Yins TikToks in elkaar zet. Dan wordt Yins account gehackt. Er verschijnen TikToks waarin Yins vrienden voor gek worden gezet. Wie doet zoiets? En waarom? Wat moet Yin doen? De pesterige TikToks worden een hit en zorgen wel voor superveel extra likes, views en volgers...

Hartjes en Bommen (Marlies Slegers)

Vanaf ca. 10 jaar

Een meeslepend verhaal over social media, sociale druk, vloggers en influencers. Hoe ver zou jij gaan voor een Meet & Greet?

500 appjes die ik niet wil lezen (Maren Stoffels)

Vanaf ca. 10 jaar

Op school wordt Esper vreselijk gepest. Niet openlijk, maar zo dat de meester het niet merkt. Thuis gaat het pesten online door. Zijn klas maakt een groepsapp aan om foto's en berichten over Esper te versturen. Ze laten hem geen seconde met rust. Maar niemand heeft het in de gaten...

Tip

Houd je kind niet van lezen? Heb je gewoon geen lezers in huis? Dring het dan niet aan je kind op. Kijk of je hem of haar op een andere manier kunt prikkelen en uitdagen om iets te lezen. We hebben wat tips voor je om uit te proberen. Onderzoek wat bij jullie werkt. Bedenk ook: het gaat om het verhaal. Duik in het verhaal en praat erover!

Sla een brug met kijken, luisteren, spelen of doen

Je hoeft natuurlijk niet met lezen te beginnen. Kijk bijvoorbeeld eerst samen een filmpje of speel de Mediachallenge (zie onderdeel Spelen) en introduceer dan een boek dat bij het onderwerp aansluit.

Het is maar net hoe je het introduceert

Even een boek op tafel gooien en zeggen dat je kind dit maar eens moet lezen is wat kort door de bocht. Het wordt dan een moetje en dat wil je ook niet. Jij kent je kind en weet dus wat nodig is. Heb je ook al eens nagedacht aan een korte promo? Lees zelf een stukje van het boek, reageer hardop waardoor je kind nieuwsgierig wordt, herhaal hardop wat je hebt gelezen, lees dan nog wat verder voor en stop op een spannend moment... Leg het boek zichtbaar neer en kijk of erin gelezen wordt.

Zelf kiezen

Dring een boek niet op. Laat je kind zelf een boek uitkiezen over het thema. Gebruik het dan ook als aanleiding voor een gesprek. Waarom heeft hij of zij voor dat boek gekozen? Misschien is nu al een brug te slaan tussen het verhaal en eigen ervaringen!

Lees ook!

Kinderen doen je na, dus pak zelf óók een boek. Maak er een gezamenlijk leesmoment van. Kies een lekkere plek om te lezen. Zorg ook voor wat drinken en lekkers en ... lezen maar.

Lees voor, lees samen of lees mee

Door samen in een verhaal te duiken en je hardop dingen af te vragen kun je al middenin het verhaal tot kleine gesprekken komen over wat je leest. En voorlezen iets voor kleine kinderen? Welnee! Voorlezen kan je leven lang! Afwisselend aan elkaar voorlezen is ook super.

Luisterboek

Zijn jullie allemaal geen lezers thuis en wil je wel in het verhaal duiken? Kijk dan of er een luisterboek is van het boek dat je wilt lezen. Het gaat namelijk om het verhaal! Haal het boek wel in huis (leen het bij de bibliotheek, of koop het), want misschien wil je het in eigen tempo verder lezen.

KIJKEN

Er verschijnen steeds meer documentaires en programma's die gaan over (social) media en het effect van media. Bekijk ze eens samen met je kind.

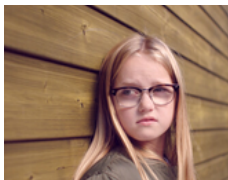
Mijn dochter de vlogger (Joep van Osch en Doortje Smithuijsen / VPRO)

Duur: 50 minuten

In deze documentaire staan drie gezinnen centraal waarin wordt gevlogd. De docu geeft je een beeld van de achterkant van de vlogcamera. Wat komt er kijken bij al die slimmchallenges, unboxings en sketchvideo's die kinderen dagelijks kijken?

Hoe is het voor kinderen om op te groeien voor het oog van de camera? Hoe ver ga je voor likes en hoe ga je om met negatieve reacties? Waarom zijn ouders van nu zo betrokken bij de YouTube-carrière van hun kind? Bekijk de documentaire [HIER](#) of scan de QR-code.

De regels van Floor: aflevering 'Vlog' (ca. 9.32 min)

De Regels van Floor is een serie die gebaseerd is op de gelijknamige boeken van Marjon Hoffman. In de aflevering *Vlog* ontdekt de broer van Floor (Kees) wat je met vloggen kunt verdienen. Hij heeft meteen een nieuwe hobby en legt - tot grote irritatie van Floor - alles vast. Op haar beurt gaat Floor alles wat Kees doet vastleggen. 'Krazy-Keesie' en 'Sukkel-Broer' worden onverwachts viral hits in de wereld van influencers.

Bekijk de aflevering [HIER](#) of scan de QR-code.

Vlogmania (ca. 19.35 min)

Vlogmania is een satirische serie voor de hele familie. Het bevat grappige sketches waarin wannabee vloggers worden gevolgd. Net als steeds meer Nederlanders hopen zij een bekende vlogger te worden. In de serie volg je de vloggers op zoek naar de gouden succesformule. Het is heerlijk overdreven in scène gezet. Daarom een mooie aanleiding om te praten over het volgen van vloggers en het zelf vloggen.

Bekijk de aflevering [HIER](#) of scan de QR-code.

Tip

Soms zeggen beelden meer dan woorden. Zo kan een serie als *Vlogmania* vol grappen ook duidelijk maken hoe raar een leven als vlogger kan zijn. Kijk er samen naar, praat erover en sla een brug naar eigen ervaringen. Wat als wij nou eens...? Geen idee wat je kunt doen? Bekijk de tips hieronder!

Wat wordt je insteek?

Er zit natuurlijk wel wat verschil tussen een serie als *Vlogmania* en een documentaire als *Mijn dochter de vlogger*. Bekijk ze zelf en bedenk wat er bij je kind past.

Toon interesse

Geef je kind aan dat zijn of haar favoriete vlogger wel echt interessant is, rol dan niet met je ogen, maar wees oprecht geïnteresseerd. Kijk eens mee naar een opname. Praat over wat je kind eruit haalt. Wordt je kind er blij van, krijgt je kind er energie van?

Kijk ook mee!

Laat zien dat je geïnteresseerd bent en kijk mee! Je kunt wel zeggen dat je interesse hebt, maar als je echt meekijkt, dan voelt je kind dat! Zet je eigen mening even opzij, luister open naar je kind en kijk mee.

Bedenk van tevoren vragen

Maak van tevoren een pot met vragen die je om de beurt aan elkaar kunt vragen. Als jij niet alleen de interviewer bent, voelt het meer een gesprek dan een interview.

Stel verschillende soorten vragen

Dit geldt ook bij het praten over en naar aanleiding van de aflevering of documentaire. Wissel je vragen af. Alleen maar open vragen stellen is vermoeiend en kan voelen als een aanval. Begin met vragen over het verhaal en stel zo nu en dan een open vraag ("Hoe zou jij reageren? Waarom?" etc).

LUISTEREN

Laat kinderen ter afwisseling van het scherm vooral ook veel andere zintuigen gebruiken. Doe je ogen dicht en gebruik je oren! Zet een podcast op of zoek een luisterboek op. Uit onderzoek blijkt dat luisterboeken een even grote positieve invloed hebben op kinderen als voorlezen. Kinderen begrijpen het verhaal net zo goed en kunnen het even goed navertellen. Er zijn heel wat boeken gratis te beluisteren via www.jeugdbibliotheek.nl of de app van de Online Bibliotheek. Wist je al dat kinderen gratis lid kunnen worden van de bibliotheek?

Jeugdjournaal podcast (NOS / NPO Zapp)

Aflevering: Wat is de invloed van influencers?

Duur: ca. 13 minuten

In deze aflevering van de NOS Jeugdjournaalpodcast onderzoeken Bart Tuinman en Malou van der Starre hoe groot de invloed van influencers eigenlijk is. Zijn zij wel eens in reclames op Instagram of TikTok getrap? Wat zijn eigenlijk de regels voor reclame op social media? En vinden influencers al die spullen die ze krijgen eigenlijk wel echt leuk?

Beluister het fragment [HIER](#) (zoek op titel) of scan de QR-code.

Pixelshit podcast (EO / NPO Zapp)

Duur: ca. 16 minuten

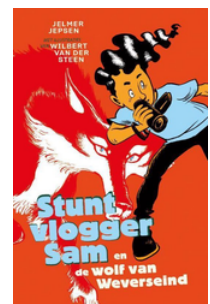
In 6 afleveringen van deze kinderpodcast gebaseerd op waargebeurde verhalen volg je jongeren die online in de problemen komen. Als pesten online verder gaat ben je nergens meer veilig... Luister zeker eens samen naar aflevering 5 (Julia gaat viral).

Beluister de podcast [HIER](#) of scan de QR-code.

Luisterboek

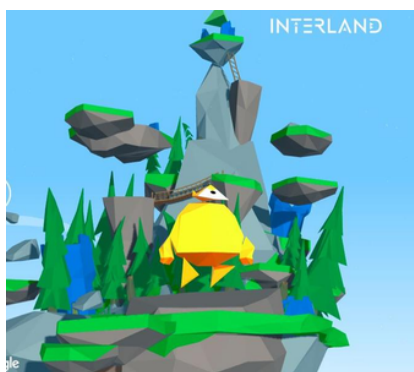
Je kunt (samen met) je kind ook eens een luisterboek beluisteren. Zorg wel dat het echte boek aanwezig is, zodat je als kind mee kunt lezen.

Een suggestie die goed past bij dit thema is het luisterboek *Stuntvlogger Sam!* Te beluisteren en lezen via www.jeugdbibliotheek.nl

SPELEN

Ook een spel kan een mooie manier zijn om het onderwerp centraal te zetten zonder er meteen een diep en zwaar gesprek van te maken. Er zijn mooie spelactiviteiten (zowel online als offline) die je hierbij kunnen helpen. We zetten ze graag voor je op een rij.

Interland: Koninkrijk der Vriendelijkheid

De Cyber Helden

Vanaf ca. 10 jaar.

In dit online spel bestaan meerdere eilanden. Bij dit thema past het eiland Koninkrijk der Vriendelijkheid. Op dit eiland lopen cyberpesters rond. Door hen te blokkeren en pestkoppen te melden, maar ook door vriendelijk te blijven tegen andere internetgebruikers kan de vrede in dit land hersteld worden.

Laat je kind het spel eens spelen en praat samen na over de situaties die je kind is tegengekomen, welke acties je kind heeft ondernomen enz. Waren er momenten van herkenning?

Bekijk het spel [HIER](#) of scan de QR-code.

MediaChallenge

De MediaChallenge is bedoeld voor gezinnen met kind(eren) tussen de 10 en 15 jaar. Het geeft je als gezin de kans om op een laagdrempelige en speelse manier zelf aan de slag te gaan met mediawijsheid. Door de opdrachten uit te voeren krijg je een kijkje in elkaars online belevingswereld. Naast challenges zoals een hele dag zonder YouTube enz. kun je ook vragen stellen en beantwoorden en krijg je extra informatie over het gebruik van media.

Lees er [HIER](#) meer over of scan de QR-code.

DOEN

Ga (tot slot) samen op onderzoek uit wat betreft social media. Wat is er allemaal en vanaf wanneer kun je er gebruik van maken? En hoe zit het eigenlijk met jouw kind en social media? Hoogste tijd om nieuwe afspraken te maken? Daag elkaar uit! We hebben een paar suggesties voor je:

Mediajungle kletskaarten

Aan de hand van 100 prikkelende vragen ontdek je wat de ander online meemaakt. Hoe denken de kinderen bijvoorbeeld over online vriendschap en veiligheid?

Gebruik de kaarten om tussendoor een gesprek te voeren en praat erover door. Bestel de kaarten [HIER](#) of scan de QR-code.

Complimentendag

Geef een dag likes in real life. Daag elkaar uit om ook eens live op elkaar te letten en te laten weten dat je het leuk vindt. Complimenteer elkaar, maar ook vrienden, mensen op straat en laat zien dat je hun acties waardeert. Kijk eens wat er gebeurt en bespreek het met elkaar.

Tot slot: heb je behoefte aan nog meer inspiratie en tips?
Neem een kijkje op www.mediasmarties.nl